TARYBINIS
Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas

Nr. 102 (711) | 1949 m. rugsėjo 1 d. | Kaina 20 kp.

TINKAMAI PRAVESTI ŽIEMKENČIŲ SĖJĄ

Po vienos kitos dienos mūsų apskrities kolektyviniuose ir tarybiniuose ūkiuose bei individualių valstiečių ūkiuose prasidės žiemkenčių sėjos darbai. Apskrities žemdirbiai praėjusį rudenį žiemkenčių sėją pravedė geriau ir organizuočiau, negu ankstesniais metais, išaugino gausų derlių. Ypač gausus derlius pribrendo jaunuose apskrities kolektyviniuose ūkiuose. Šio rudens žiemkenčių sėja turi būti pravesta dar geriau, kad 1950 metams būtų užtikrintas dar našesnis žieminių kultūrų derlius, palyginti su šiemetiniu šių kultūrų derliumi.

Siekiant išauginti gausų derlių, būtina atkreipti reikiamą dėmesį į dirvos paruošimą ir patręšimą, sėklų švarumą, jų kondiciją, kiek galint daugiau sėją atlikti eilinėmis sėjamosiomis mašinomis. Rimtas dėmesys turi būti skiriamas savalaikiam sėjos pravedimui, nes kiekviena pavėluota diena sėjos metu žymiai atsiliepia į derlių, — derlius gaunamas kur kas mažesnis.

Visa eilė mūsų apskrities kolektyvinių ūkių iš anksto susirūpino sėkmingu žiemkenčių sėjos pravedimu, pilnai jai pasiruošė. Taip, pavyzdžiui, Rokiškio valsčiaus „Nemuno" kolūkyje žiemkenčių sėjai skirtas pūdymas jau pilnai atkartotas, į laukus buvo išvežtas didelis kiekis mėšlo; kolūkis apsirūpino mineralinėmis trąšomis, išvalė sėklą.

Pūdymas žiemkenčiams pilnai paruoštas Obelių valsčiaus „Šilaikių viltis" kolektyviniame ūkyje, apsirūpinta trąšomis. Kolūkiečiai netrukus įsijungs į sėjos darbus.

Pravedant žiemkenčių sėją kolūkiuose, būtina sudaryti (kur jų nebuvo) laukininkystės brigadas ir paskiras grandis, nes praktika ryškiai parodė, kad tik pritvirtintuose grandims plotuose ir yra geriau organizuoti darbą, tinkamiau prižiūrėti pačius pasėlius ir išauginti našesnį derlių. Sėja turi būti pravesta dideliame žemės masyve, o ne pavieniui, nes yra faktų, kad kai kuriuose mūsų apskrities kolūkiuose pastarosios tendencijos jau pasireiškia. Taip, pavyzdžiui, neseniai įvykusioje apskrities Darbo Žmonių Deputatų Tarybos sesijoje buvo atžymėta, kad nors Ragelių valsčiuje yra atsiekti nemaži rezultatai organizuojant kolūkius, tačiau valsčiaus vadovai mažai rūpinasi jų sustiprinimu organizaciniu ir ūkiniu požiūriais, ko išdavoje ir žiemkenčių sėjai yra ruošiamasi pavieniui, mažuose žemės sklypeliuose. Šį prileistą trūkumą Ragelių valsč. vadovai turi nedelsiant likviduoti.

Pravedant šįmetinę žiemkenčių sėją, būtina atkreipti rimtą dėmesį į pasėlių plotų išplėtimą, jų didinimą, kad žieminių kultūrų derlius būtų išaugintas ne tik našesnis, bet ir didesniame plote. Tai sudarys galimybę dar labiau sutvirtinti darbo žmonių ekonominę padėtį, prisidės prie pačių kolūkiečių ir tarybinių ūkių dirbančiųjų gerbūvio pakėlimo.

Didelį darbą pasiruošiant ir pravedant žiemkenčių sėją tenka atlikti apskrities žemės ūkio specialistams, ypač agronomams. Tuo tarpu apskrities Žemės ūkio skyrius jau ankstyvesnėje savo veikloje prileido eilę klaidų, ypač kolektyviniuose ūkiuose, kai laukininkystės brigados buvo sudarytos tik formaliai, žemės sklypai joms buvo pritvirtinti paskubomis. Tai — labai menka parama kolūkiams siekiant juos stiprinti organizaciniu ir ūkiniu požiūriais. Šių klaidų būtina vengti, kolūkiams turi būti suteikta praktiška kūrybinga parama. Antra, būtina kuo plačiau išryškinti kolektyvinių ir individualių ūkių valstiečiams bei tarybinių ūkių dirbantiesiems veislinių sėklų reikšmę aukštiems derliams išauginti, dėti pastangas, kad kuo daugiau tokiomis sėklomis būtų apsėta žiemkenčiams skirtų plotų, nušviesti pagrindus priešakinės tarybinės agrotechnikos, kuria vadovaujantis galima išauginti gausius derlius.

Valsčių partinės ir tarybinės organizacijos, neatitoldamos nuo kitų šio meto svarbių uždavinių, turi užtikrinti, kad žiemkenčių sėja mūsų apskrityje būtų pravesta suglaustais terminais, nepavėluotai, pasėjant į gerai paruoštą dirvą tik aukštos kokybės sėklas. Tuo bus padėtas tvirtas pamatas gausiam 1950 metų žiemkenčių derliui gauti.

RUDENS SĖJA

RUDAMINA (Vilniaus apskritis), rugpiūčio mėn. 31 d. (ELTA). Valsčiuje išvystoma žiemkenčių sėja. „Auroros" kolūkis apsėjo pirmuosius 10 hektarų gerai patręštos ir įdirbtos dirvos.

* * *

PLUNGĖ, rugpiūčio mėn. 31 d. (ELTA). Apskrities kolektyviniai ir tarybiniai ūkiai pradėjo sėti žiemkenčius. Gerai vyksta sėja „Aušros" kolūkyje. Sėjėjas drg. Gagolas per pirmąją sėjos dieną rugiais apsėjo 5 hektarus. „Salyno" tarybiniame ūkyje apsėti pirmieji 40 hektarų.

Tarybinėse respublikose

Pirmieji grūdai — valstybei

Visa šalis su dideliu džiaugsmu sutiko raportus draugui Stalinui apie grūdų paruošų plano įvykdymą Stavropolio, Krasnodaro, Pamarės kraštuose, Dagestano, Šiaurės — Osetijos ATSR, Kabardos ATSR, Tadžikijos ATSR. Įvykdė savo pareigą Tėvynei taip pat ir Gomelio, Užkarpatės, Černovicų, Krimo ir eilės kitų sričių grūdų augintojai. Grūdų paruošų pirmūnų skaičius auga diena iš dienos. Tas laimėjimas — plačiai išvystytų socialistinių lenktynių rezultatas. Pilnutinai atsiskaitę su valstybe, socialistinės žemdirbystės darbuotojai įsipareigoja pristatyti valstybei didelį kiekį grūdų viršum plano. Dagestano ATSR pristatė valstybei duonos beveik du kartus daugiau, kaip 1948 m., Gomelio sritis — 300.000 pūdų daugiau. Kubanės kazokai ir kazokės žada taip pat įvykdyti pirma laiko kukurūzos ir ryžių pristatymo valstybei planą.

Nauji mokslo metai

Rugsėjo 1 d. šalies mokyklose prasideda mokslas. 34 milijonai vaikų ir paauglių atsisės šiais metais mokyklų suoluose. Praleidę atostogas pionierių stovyklose, iškylose ir kelionėse po šalį, jie naujomis jėgomis imsis mokslo.

1949 metai įeis į TSRS liaudies švietimo istoriją, kaip naujo šalies kultūrinio pakilimo metai. Visi vaikai, baigę šiais metais pradžios mokyklas, turės tęsti savo mokslą toliau. Tokia partijos ir vyriausybės užduotis. Tuo vykdomas perėjimas į visuotinį privalomą septynerių metų mokslą.

Tarybinė vyriausybė ir liaudies nesigaili jokių išlaidų vaikams aukštei ir apšviesti. Žymiai plečiamas mokyklų tinklas. Šiais metais išleidžiama daugiau kaip 174 milijonai vadovėlių. Daugiau gaminama mokyklos inventoriaus, vaizdinių mokslo priemonių. Mokyklų bibliotekos bus papildytos dešimtimis milijonų egzempliorių literatūros. Sukuriamos visos sąlygos naujiems laimėjimams pasiekti ir aukščiau stiprius, drąsius, žiniomis ginkluotus, Tėvynei atsidavusius, jaunus komunizmo kūrėjus.

Mūsų respublikoje

Pasvalio apskrities Joniškio valsčiaus „Lenino kelio" kolūkyje statoma hidroelektrinė. Statytojai įsipareigojo iki Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 32 metinių atiduoti elektrinę eksploatuoti.

Nuotraukoje: kolūkio pirmininkas Socialistinio Darbo Didvyris J. Jodinskas ir Joniškėlio valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininkas A. Rabašauskas prie hidroelektrinės statybos.

J. Šapiro nuotrauka — *ELTA*

Penkmetis įvykdytas pirma laiko

KAUNAS, rugpiūčio mėn. 31 d. (ELTA). „Laumės" gamyklos kolektyvas per spalines lenktynes laimėjo stambią pergalę. Įmonė prieš laiką įvykdė penkmečio planą. Geriausius laimėjimus čia pasiekė brigada, vadovaujama meistro Audinio. Ji pakėlė savo išdirbį iki 2 normų per pamainą.

Viršija paros grafiką

PANEVĖŽYS, rugpiūčio mėn. 31 d. (ELTA). Truskavos valsčiaus javų augintojai darniai vykdo grūdų paruošas. Jie sistemingai viršija paros grafiką. Didelė dalis kolūkių ir valstiečių ūkių čia įvykdė savo įsipareigojimus valstybei.

Patriotinę iniciatyvą parodė šio valsčiaus Petro Cvirkos vardo artelės kolūkiečiai. Artelė viena pirmųjų apskrityje atsiskaitė su valstybe grūdų paruošose. Kolūkiečiai, išauginę gausų derlių, nutarė atiduoti Tėvynei kelias tonas grūdų viršum užduoties. Per kelias dienas kolūkis jau pristatė viršum plano daugiau kaip 1000 kg rinktinių grūdų. Apie toną grūdų viršum plano pristatė valstybei „Gėlybės" kolūkis.

Nauji kolūkiai

PLUNGĖ, rugpiūčio mėn. 31 d. (ELTA). Apskrityje vis daugiau darbo valstiečių įstoja į kolūkius. Per praėjusį dešimtadienį apskrities apylinkėse suorganizuota 15 naujų kolūkių. Alsėdžių valsčiuje yra 24 kolūkiai.

Tarybos, aktyviai įsijungusios į grūdų paruošų kampaniją, atsiekė žymių laimėjimų duonos pristatyme valstybei. Taip, pavyzdžiui, pirmaujančiame apskrityje grūdų paruošų vykdyme Ragelių valsčiuje Laibgalių apylinkė metinį grūdų pristatymo planą įvykdė 50 proc.

Kai kurios Kamajų ir Pandėlio valsčių apylinkės taip pat yra atsiekusios neblogų rodiklių šių paruošų vykdyme.

Tačiau visiškai sulėtėjo grūdų pristatymo eiga

Rokiškio,
Aleksandravėlės,
Panemunio

valsčiuose. Taip, pavyzdžiui, Rokiškis per paskutiniąsias dvi dienas metinio plano pildyme tedavė vos... 0,1 proc! Penkiadienis po penkiadienio žlugdo valstybinius grūdų privalomuosius pristatymus Aleksandravėlė ir Panemunis. Šiuose valsčiuose dar nėra rimtai susirūpinta kūlimo darbų eigos paspartinimu, nepraktikuojamas kūlimas ištisą parą. Reikia kulti taip, kad, pirmoj eilėj, būtų paruošta grūdų tiek, kiek yra būtina privalomiesiems pristatymams pilnai įvykdyti.

Kai kurie apskrities kolūkiai, kaip, pav., Ragelių valsčiaus „Balandis", ne tik pilnai įvykdė metinį grūdų pristatymo planą, bet jį ir viršijo. Būtina lygiuotis į tokius grūdų statymo pirmūnus, kuo didžiausią dėmesį atkreipti į pavienius valstiečių ūkius, kur grūdų statymas neįgavo reikiamų tempų.

Partinės ir tarybinės organizacijos turi nuolat gerinti savo darbą grūdų paruošų kampanijoje ir atsiekti, kad partijos ir vyriausybės skatinimui metinį grūdų paruošų planą įvykdyti iki rugsėjo 10 dienos būtų atsakyta naujomis pergalėmis grūdų paruošų fronte, į valstybinius sandėlius pristatant aukštos kokybės grūdus.

ORGANIZUOTAI VYKDO GRŪDŲ PARUOŠAS

Panemunio valsčiaus kolūkiečiai, sužinoję apie LTSR Ministrų Tarybos ir LKP(b) CK kvietimą grūdų paruošų metinį planą įvykdyti iki rugsėjo 10 d., aktyviai įsijungė į sėkmingą grūdų paruošų plano vykdymą.

Šiomis dienomis šio valsčiaus „Paliepio" kolūkio (pirmininkas drg. Girvydis) ir „Vyžuonos krantų" kolūkio (pirmininkas drg. Šimanauskas) valstiečiai į valstybinius grūdų sandėlius pristatė nemažą pašarinių grūdinių kultūrų kiekį ir tuo pačiu baigė vykdyti šiems kolūkiams skirtuosius grūdų paruošų metinius planus.

Metinį grūdų paruošų planą taip pat įvykdė šio valsčiaus „Ąžuolyno" ir „Naujuoju keliu" kolūkiai.

P. Mažiulis

VIRŠIJO DUONINIŲ GRŪDŲ PRIEVOLĘ

Sparčiais tempais duoninių grūdų pristatymus valstybei vykdo Obelių valsčiaus kolektyvinis ūkis „Šilaikių viltis". Pastarosiomis dienomis ši žemės ūkio artelė pilnai įvykdė metinį duoninių grūdų pristatymo valstybei planą ir virš. plano į valstybinius grūdų priėmimo sandėlius atvežė 100 kg naujojo derliaus rugių.

K. Makutėnas

TARYBINĖ STATYBA

APSKRITIES DŽD TARYBOS VII SESIJA

Šiomis dienomis Rokiškyje įvyko apskrities Darbo Žmonių Deputatų Tarybos eilinė VII-ji sesija.

Sesija apsvarstė klausimą dėl kolūkių organizavimo ir jų organizacinio — ūkinio stiprinimo bei organizacinio darbo pagerinimą.

Pirmuoju klausimu išsamų pranešimą padarė apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Valiulis. Pranešėjas pažymėjo, kad LKP(b) VI suvažiavimas iškėlė svarbius ir atsakingus apskrities Taryboms uždavinius — artimiausiu metu pasiekti pilnutinę kolektyvinių ūkių santvarkos pergalę, pertvarkyti žemės ūkį socialistinio ūkininkavimo pagrindais. Apskrities DŽD Taryba, vykdydama tuos LKP(b) VI suvažiavimo nutarimus, pasiekė neblogų laimėjimų. Jeigu iki suvažiavimo dienos apskrityje buvo tik 23 kolūkiai, tai pastaruoju metu jų priskaitoma daugiau negu 170, kurie apima apie 5.400 vargingųjų bei vidutiniųjų darbo valstiečių šeimų. Ypač kolūkių statyboje aktyviai dalyvavo Juodupės, Rokiškio ir Obelių valsčių Tarybos, kurios dabartiniu metu jau yra pasiekusios pilnutinę kolūkių santvarkos pergalę.

Tačiau tokių valsčių Tarybos, kaip kad Južintų bei Kamajų, nepakankamai užsiiminėjo kolūkių statybos klausimais, neišvystė reikiamo politinio — masinio darbo valstiečių tarpe.

Toliau pranešėjas atžymėjo, kad jaunieji apskrities kolūkiai iš dienos į dieną tvirtėja organizaciniu bei ūkiniu požiūriais. Pandėlio valsčiaus „Naujosios vagos" kolūkiai, sėkmingai pravedusiam pavasario sėją bei pavyzdingai pasiruošusiam derliaus valymo darbams, buvo įteikta LKP(b) apskrities k-to ir apskrities vykdomojo komiteto pereinamoji Raudonoji vėliava. Yra visa eilė kolūkių, kaip kad „Lenino keliu" (Panemunėlis), „Bolševikas" (Kamajai), Mičiurino vardo (Pandėlys) ir kiti, kurie, sėkmingai vykdydami trimečio planą gyvulininkystei išvystyti, turi po 3—4 gyvulininkystės fermas.

Apskrities kolūkiai sėkmingai ir organizuotai vykdo grūdų, pieno bei kitų produktų privalomuosius pristatymus, kovoja dėl priešlaikinio skirtų prievolių įvykdymo. Ligi š. m. rugpiūčio 26 d. apskrities kolūkiai jau įvykdė grūdų paruošų metinį planą 54,4 proc.

Apskrities kolūkių organizaciniame — ūkiniame jų stiprinime didelį darbą yra nuveikusios ir apylinkių Tarybos. Tokios pirmaujančios apskrityje Tarybos, kaip Žiobiškio, Strepeikių bei Nerišionių, išėjo socialistinio lenktyniavimo nugalėtojomis, nuveikė kūrybingą darbą organizuojant kolūkius bei juos organizaciniai — ūkiniai stiprinant.

Toliau pranešėjas nurodė, kad tokios apylinkių Tarybos, kaip Kulių (Južintai), Salų (Kamajai) ir kitos, nekovojo dėl žemės ūkio pertvarkymo socialistinio ūkininkavimo pagrindais, mažai užsiiminėjo kolūkių statybos klausimu. Yra visa eilė valsčių vykdomųjų komitetų, kaip Kamajų, Ragelių ir kiti, kurie nesiėmė reikalingų priemonių teisingam žemėtvarkos pravedimui kolūkiuose, nepasiekė to, kad kolūkio žemė būtų viename žemės masyve.

Silpną paramą jauniesiems apskrities kolūkiams teikė apskrities žemės ūkio specialistai, kurie vietoj to, kad būti pirmaisiais kolūkių pagalbininkais, teikti jiems visokeriopą praktinę paramą, tampa tik žinių registratoriais. Apskrities Žemės ūkio skyrius (vedėjas drg. Sausis) nepakankamai vadovauja kolūkiams vykdant trimečio planą visuomeninei gyvulininkystei išvystyti, šio skyriaus zootechnikai nepakankamai padėjo kolūkiams sudaryti tvirtą pašarų bazę, pasigaminti reikiamą kiekį siloso bei kitų pašarų.

Baigdamas pranešėjas nurodė, kad kiekvieno deputato pareiga — būti budriais, kovoti dėl kolūkių grynumo, kad į juos neprasiskverbtų buožės bei kiti kolūkių santvarkos priešai, kad kolūkiai taptų tikrai bolševikiniais, o kolūkių valstiečiai — pasiturinčiais.

Po pranešimo išsivystė gyvos diskusijos. Drg. drg. Filimonovas ir Tretjakas atžymėjo, kad nors po LKP(b) VI suvažiavimo apskrityje yra atsiekti neblogi rezultatai pertvarkant žemės ūkį į kolūkių santvarkos kelią, tačiau jie būtų žymiai didesni, jei atskirų valsčių vykdomieji komitetai bei deputatai būtų aktyviau dalyvavę kolūkių statyboje, jei jie nuolat rūpintųsi šio klausimo bolševikiniu sprendimu. Kamajų, Južintų ir kitų valsčių Tarybos, neišvysčiusios kūrybingo politmasinio darbo, žlugdo kolūkių statybą šiuose valsčiuose, nesiekia to, kad artimiausiu metu būtų atsiekta pilnutinė kolūkių santvarkos pergalė. Nors Ragelių valsčiuje yra atsiekti nemaži rezultatai organizuojant kolūkius, tačiau jie yra nesutvirtėję organizaciniu — ūkiniu požiūriu, eilėje jų gyvuliai ir inventorius nesubendrintas, žiemkenčių sėjai ruošiamasi atskiruose sklypeliuose, o valsčiaus vadovai nesiima priemonių šiems trūkumams pašalinti. Juodupės valsčiaus vadovai, vietoj to, kad įgyvendinus LKP(b) CK III plenumo nutarimus dėl visuomeninės kolūkių gyvulininkystės išvystymo, šiam klausimui neskiria reikiamo dėmesio, neužtikrino tvirtos pašarų bazės sudarymo, nežino padėties savo valsčiuje apie tai, ar užteks atskiriems kolūkiams pašaro tokiam skaičiui gyvulių, koks yra numatytas pagal skirtą jiems planą.

Rokiškio valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Balevičius teisingai kritikavo apskrities Žemės ūkio skyrių už silpnos paramos teikimą kolūkiams, už jo kabinetinį bei formalų vadovavimą kolūkių brigadų ir grandžių organizacinio darbo pravedimui ir t. t.

Nesavikritiškai nuskambėjo sesijoje Aleksandravėlės valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininko drg. Venckūno žodžiai, kuris, užuot atžymėjęs esamus savo valsčiaus kolūkiuose trūkumus, nieko faktinai nepasakė apie tai, kaip valsčiaus Taryba ateityje numato tuos trūkumus pašalinti, nieko nepasakė ir apie tai, koks yra pravedamas darbas kolūkiuose dėl jų organizacinio — ūkinio sustiprinimo, dėl politinio darbo pravedimo kolūkiečių tarpe.

Diskusijose dar dalyvavo drg. drg. Kastanauskas, Sausis, Mitrochinas ir kiti.

Antruoju klausimu pranešimą padarė apskrities vykdomojo komiteto orginstrukcinio skyriaus vedėjas deputatas drg. Kairelis.

Svarstytais klausimais buvo priimti išsamūs nutarimai.

M. Paulauskas

ĮVYKDĖ PIENO IR MĖSOS PARUOŠAS

Ragelių valsčiaus „Balandžio" kolūkis jau prieš kiek laiko baigė vykdyti metinį pieno privalomųjų pristatymų planą. Dabar kolūkis pieną stato 1950 metų sąskaiton. Avansu sekantiems metams jau pristatyta 800 kg pieno.

Taip pat čia įvykdyti ir mėsos privalomieji pristatymai už visus 1949 metus.

P. Kepalas

PASIRUOŠĖ ŽIEMKENČIŲ SĖJAI

Obelių valsčiaus kolūkis „Šilaikių viltis" (pirmininkas drg. Petkūnas) jau pilnai paruošė pūdymą žiemkenčių sėjai, atvežė 10 tonų mineralinių trąšų. Pačią sėją kolūkiečiai pradės artimiausiomis dienomis.

K. Makutėnas

VEIKLUS KLUBO — SKAITYKLOS VEDĖJAS

Sėkmingai vadovauja Pandėlio valsčiaus Lebedžių apylinkės klubui — skaityklai drg. Matijošius Jonas. Susirinkusiems darbo valstiečiams jis praveda garsinį laikraščių skaitymą, daro pranešimus, propaguodamas kolektyvinių ūkių santvarką, leidžia sieninį laikraštėlį „Komunizmo keliu".

J. Vilimas

NAUJAS SPORTO KOLEKTYVAS

Sporto kolektyvas susikūrė Panemunėlio linų apdirbimo fabrike „Linas". Sportininkai įsirengė sporto aikštelę, kuri yra elektrifikuota. Aikštėje randasi turnikas, žiedai, tinklinio aikštelė. Be to, sudarytos šaškininkų ir šachmatininkų sekcijos, kurioms vadovauja fabriko direktorius drg. Jablonskis. Pravestame šachmatų turnyre nugalėtojais tapo drg. drg. Jablonskis, Radžiūnas ir Strumskys.

Artimiausiu metu bus įrengta futbolo aikštė, šokimui į tolį ir aukštį aikštelės ir kopėčios.

V. Veluševičius

Antrojo pasaulinio karo pradžios dešimtosios metinės

L. RŪTĖNAS

Prieš 10 metų, 1939 m. rugsėjo 1 d., hitlerinė Vokietija grobikiškai užpuolė Lenkiją, pradėdama šia savo karine agresija antrąjį pasaulinį karą.

Antrasis pasaulinis karas kilo bendros kapitalizmo krizės sąlygomis, ir buvo tos krizės rezultatas. „Būtų neteisingai manyti, — pareiškė J. V. Stalinas savo 1946 m. vasario mėn. 9 d. kalboje, — kad antrasis pasaulinis karas kilo atsitiktinai, arba kaip tų ar kitų valstybių veikėjų klaidų rezultatas, nors klaidų, be abejojimo, buvo. Iš tikrųjų karas kilo kaip neišvengiamas rezultatas pasaulinių ekonominių ir politinių jėgų išsivystymo dabartinio monopolistinio kapitalizmo bazėje... Pasaulinio ūkio kapitalistinės sistemos pirmosios krizės rezultatas buvo tas, kad kilo pirmasis pasaulinis karas, o antrosios krizės rezultatas buvo tas, kad kilo antrasis pasaulinis karas".

Vokietijos imperialistai, siekdami pasaulinio viešpatavimo, ilgai ruošėsi karui. Šis pasiruošimas buvo pradėtas pirmajam pasauliniam karui tuoj pasibaigus ir ypatingą užmojį įgijo Hitleriui atėjus į valdžią.

* * *

Kaip tai atsitiko, kad Vokietija, išėjusi iš pirmojo pasaulinio karo sutriuškinta, taip greit galėjo atsigauti ir pasiruošti naujam karui?

Tai atsitiko dėl to, kad Vakarų imperialistai patys padėjo Vokietijai atkurti jos pramonę ir jos karinę galią, siekdami panaudoti Vokietiją kaip įrankį prieš Tarybų Sąjungą. Ypatingą vaidmenį atkuriant Vokietijos karinį potencialą suvaidino Jungtinių Amerikos Valstybių ir Anglijos kapitalistinės monopolijos, kurios buvo glaudžiai susijusios su Vokietijos pramoniniais koncernais. Vien tik iki 1931 metų Vokietija gavo iš Amerikos ir Anglijos 25 milijardus dolerių. Amerikiniai monopolininkai, su Diuponų, Morganų, Rokfelerių, Lamontų šeimomis priešakyje, o taip pat anglų monopolijos, kaip „Imperinis cheminis trestas" ir panašios, finansavo Vokietijos karo pramonę ir suvaidino lemiamą vaidmenį perginkluojant Vokietiją.

„Amerikoniškų dolerių aukso lietus, — nurodoma istoriniuose duomenyse „Istorijos klastotojai", — apvaisino hitlerinės Vokietijos sunkiąją pramonę ir ypač jos karo pramonę. Tai milijardai amerikoniškų dolerių, kuriuos užjūrio monopolijos investavo į hitlerinės Vokietijos karinę ekonomiką, atkūrė Vokietijos karinį potencialą ir įdėjo į hitlerinio režimo rankas ginklą, reikalingą jo agresijai įgyvendinti".

Hitleriui pradėjus vystyti savo agresinę politiką, Vakarų imperialistai paskelbė savo liūdnai pagarsėjusią „nesikišimo" politiką. Visa Vakarų imperialistų politika antrojo pasaulinio karo išvakarėse turėjo tikslą ne sustabdyti hitlerinę agresiją, o leisti Vokietijai laisvai stiprėti, siekiant ją nukreipti prieš Tarybų Sąjungą.

Šios nusikalstamos politikos taškas buvo 1938 m. Miuncheno suokalbis tarp Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos ir Italijos, suokalbis, kuris turėjo lemiamą reikšmę Vokietijai ruošiant antrąjį pasaulinį karą.

1939 metų pavasarį, kai antrasis pasaulinis karas jau buvo pakibęs ore, Vakarų imperialistai, liaudies masių spaudžiami, pradėjo derybas su TSRS. Tačiau Vakarų valstybės nenorėjo susitarimo su Tarybų Sąjunga hitlerinei agresijai pažaboti. Deryboms į Maskvą jie pasiuntė antraeilius asmenis, neturėjusius, be to, jokių įgaliojimų, ir per visą derybų laiką Vakarų valstybių atstovai varė provokacinius manevrus, kurie turėjo įtikinti Vokietiją, kad ji gali netrukdomai pradėti karą, jeigu jos puolimas bus nukreiptas prieš TSRS.

Tuo būdu, JAV, Anglijos ir Prancūzijos imperialistų politika laikotarpyje tarp dviejų karų įgalino Vokietiją išvystyti savo kruviną agresiją, kuri atnešė Europos tautoms dar nematytas kančias ir nelaimes.

Tačiau istorija labai greit atkeršijo Vakarų imperialistams už jų klastingą politiką. Karui prasidėjus, hitlerinė Vokietija per kelias savaites paklupdė Prancūziją. Anglai, bėgdami per Diunkerką iš Prancūzijos, paliko vokiečiams visus savo ginklus. Prancūzijos kapituliavimo momentu Anglija faktiškai nebeturėjo jokios sausumos kariuomenės, ji neturėjo pakrančių artilerijos savo krantams apginti, ir jos aviacija buvo negausi. Anglija buvo pralaimėjusios šalies padėtyje.

Tuo pačiu laikotarpiu ir JAV neturėjo jokių rimtų ginkluotųjų pajėgų, ir jos karinė pramonė vos tik buvo pradėjusi vystyti savo gamybą.

Tokiomis sąlygomis hitlerinė Vokietija būtų galėjusi įvykdyti savo beprotiškus pasaulinio viešpatavimo, užkariavimo ir tautų pavergimo bei išnaikinimo planus, jeigu jai skersai kelio nebūtų atsistojusi didžioji nenugalimoji socializmo šalis.

Hitlerinei Vokietijai klastingai užpuolus Tarybų Sąjungą, prasidėjo visiškai naujas karo etapas. Vokietija, lengvai sutriuškinusi kapitalistines Europos valstybes, Rytuose susidūrė su neįveikiama jėga. Tarybinės liaudies didvyriškoji kova pakeitė visą antrojo pasaulinio karo eigą. Tarybinė Armija, didžiausio visų laikų karvedžio — genialaus Stalino vadovaujama, dvikovoje su hitlerine armija sunaikino jos pagrindines jėgas ir nulėmė hitlerinės Vokietijos pražūtį.

Vakarų valstybės ir antrojo pasaulinio karo metais nebuvo išsižadėjusios savo nusikalsta-

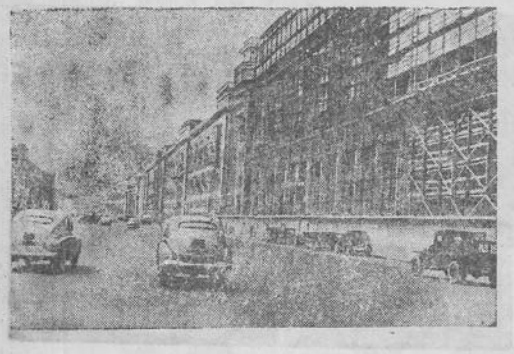

Plačiomis, tiesiomis ir gražiomis tapo daugelis Tarybų Sąjungos sostinės Maskvos gatvių.

Nuotraukoje: vaizdas Sadovo — Kudrinsko gatvėje. Dešinėje — naujo septynių aukštų namo statyba.

Foto D. Borisovo TASS'o spaudos klišė

SUGRĮŽTAME

PR. PALIKEVIČIUS

Plačiasparniai vėjai rudenį pagavo:
Naktys pailgėjo, pievos be žiedų...
Virvėmis per dangų gervės išlingavo
į šalis toliąsias saulėtų pietų.

Saulėje, kaip varis, raudonai nudegę,
O krūtinės mūsų kupinos jėgų.
Vėl prie knygų sėdam — linksmas juokas klega,
Mes — tarybiniai moksleiviai. Kaip džiugu!

Kolektyvuose skambėjo mūsų dainos —
Su dainomis grįžtam pasisemt žinių.
Stalino idėjom apginkluoti einam
Atakuot rytojų jėga milžinų.

Tartum giedrią naktį žvaigždės aukštumoje
Atskirai kiekviena žiba vis aukščiau.
Būkime kaip žvaigždės, švieskime rytojui,
Senąją mes tamsą — nugalėjom jau.

Plačiasparniai vėjai rudenį pagavo:
Naktys jau atvėso, pievos be žiedų.
Grįžtame prie knygų šviesti protą savo,
Pasisemt kūrybai mokslo ir jėgų.

MUMS RAŠO

Kodėl apgaudinėjami valstiečiai?

Pandėlio valsčiaus kolūkiai ir individualūs valstiečiai, stengdamiesi greičiau atsiskaityti su valstybe grūdų privalomaisiais pristatymais, vis daugiau grūdų pristato į vietos grūdų priėmimo sandėlius. Tačiau dažnai pasitaiko taip, kad valstiečiai čia yra blogai aptarnaujami: kontoros tarnautojai ne tik laužo darbo drausmę, bet dar ir apgaudinėja valstiečius, nusukdami tam tikrą pristatytų grūdų kiekį. Atvežus grūdus, valstiečiams patiems dažnai tenka ieškoti grūdų priėmėjo, o už pristatytus grūdus, ko gero, gauna kvitą, kuriame įrašytas mažesnis pristatytų grūdų kiekis. Taip, pav., atsitiko ir su valstiečiu drg. Mažuoliu Jonu, gyvenančiu Pandėlio valsčiaus Kurkliečių kaime. Jis čia atvežė 250 kg grūdų. Ir nors faktinai jam turėjo būti užskaityta 227,5 kg, tačiau gavo kvitą, kuriame pristatytų grūdų kiekis buvo atžymėtas 213 kg.

Jau šis faktas (o taip atsitinka nebe pirmą kartą) rodo, kad Pandėlio grūdų paruošų kontoroje randasi nesąžiningų žmonių, kuriems ten tikrai ne vieta. Tuo tarpu šios paruošų kontoros direktorius Zininas neįvedė reikiamos kontrolės savo vadovaujamos įstaigos tarnautojų tarpe, taikstosi su tokiais reiškiniais, kurių jokiu būdu negalima pakęsti. Vietoj to, kad rūpintis geriau ir sąžiningiau aptarnauti grūdų pristatytojus, drg. Zininas dažnai ir betiksliai vaikščioja miestelio gatvėmis, nesirūpindamas savo tiesioginėmis pareigomis.

Seniai laikas apskrities Grūdų paruošų kontoros direktoriui drg. Iljinui atkreipti rimtą dėmesį į Pandėlio grūdų paruošų kontorą ir jos tarnautojus. Darbas turi būti taip sutvarkytas, kad ne tik nebūtų prileisti jokie valstiečių apvogimai, bet kad valstiečiai būtų greit ir mandagiai aptarnaujami be jokio laiko gaišinimo.

J. Liaudanskas

GANA SLĖPTI SIENLAIKRAŠTĮ

Panemunėlio mašinų — traktorių stotyje kiekvieną mėnesį reguliariai yra išleidžiamas sienlaikraštis „Plieniniai žirgai". Jo skiltyse talpinama daug aktualios ir vertingos medžiagos. Tačiau tenka pasakyti, kad MTS dirbantieji sienlaikraščio nemato, nes jis visą laiką laikomas po užraktu raudonajame kampelyje. Niekad nematydami savo sienlaikraščio ir negalėdami jo paskaityti, MTS dirbantieji visai nėra suinteresuoti ką nors į jį parašyti. Ir tikrai, kokia gi gali būti nauda iš tokio sienlaikraščio, kuris visą laiką būna laikomas spynos priežiūroje? Juk uždaras rašančiųjų žodis nėra veiksmingas, jis neatneša jokios naudos. Tačiau visa tai MTS direktoriaus pavaduotojui politiniams reikalams drg. Uolesko, matyt, nerūpi. Antraip jis nelaikytų jo visą laiką po raktu.

Tokiai padėčiai reikia nedelsiant padaryti galą. Sienlaikraštis yra skirtas ne tam, kad jo niekas nematytų, o priešingai — kad MTS darbuotojai jį skaitytų, jo skiltyse dalintųsi vertingu savo darbo patyrimu, per jį šalintų visas negeroves, pasitaikančias vienoje ar kitoje MTS darbo srityje. Tą turi gerai įsidėmėti drg. Uolesko ir mesti savo kvailą „madą" — slėpti sienlaikraštį nuo MTS darbuotojų kolektyvo.

L. Gintautas

Mūsų medžiagos pėdsakais

„Pavyzdingai sutvarkyti Kultūros namų salę"

Tokia antrašte straipsnelis tilpo „Tarybinio Rokiškio" Nr. 95 (704), kuriame buvo rašoma, kad Rageliuose esanti Kultūros namų salė visai nepanaši į kultūros židinį: suolai sulaužyti bei išmėtyti po visą salę, grindys nevalomos.

Pranešu, kad vietoje patikrinus padėtį faktai pasitvirtino. Esamai padėčiai pagerinti buvo tartasi su valsčiaus vykdomojo komiteto vadovais, kurie pasirūpins salės remonto darbų pravedimu ir paves jos priežiūrą atsakingam darbuotojui, kad esantieji Rageliuose Kultūros namai prideramai atliktų jiems pavestus uždavinius.

RAKAUSKAS,
Rokiškio apskr. Kultūros — švietimo darbo skyriaus vedėjas

„LLKJS CK IV plenumo nutarimus vykdant"

„Tarybinio Rokiškio" Nr. 97 (706) tilpo straipsnis antrašte „LLKJS CK IV plenumo nutarimus vykdant", kuriame tarp kitko buvo kritikuotas ir komjaunimo Pandėlio valsčiaus komitetas už tai, kad nepatenkinamai vadovauja pirminėms komjaunimo organizacijoms, nekontroliuoja jų pravedamo darbo.

Pranešu, kad tai atitinka tikrovę. Siekiant pagerinti esamą padėtį, komjaunimo Pandėlio valsčiaus komitetas ėmėsi ryžtingų priemonių savo pravedamo darbo sustiprinimui. Tuo tikslu išplėstas aiškinamasis darbas kolūkių jaunimo tarpe ir kt. To išdavoje jau susikūrė nauja pirminė komjaunimo organizacija „Apaščios" kolūkyje. Vedamas atitinkamas darbas pirminių organizacijų narių gretoms padidinti.

GRITĖNAS,
LLKJS Pandėlio v. k-to sekretorius

mos antitarybinės politikos. 1940 metų pradžioje, bevykstant Suomijos fašistų karui prieš TSRS, Anglija ir Prancūzija, nepaisant to, kad jos buvo visiškai nepasiruošusios atremti tą puolimą, kurį praėjus keliems mėnesiams pradėjo prieš jas vokiečių armija, teikė ginklus Suomijai ir ruošėsi siųsti prieš Tarybų Sąjungą ekspedicines armijas.

Hitlerinei Vokietijai užpuolus Tarybų Sąjungą, Anglijos ir JAV imperialistai siekė, kad Rytų fronte būtų sutriuškintos tiek TSRS, tiek ir Vokietija. 1941 m. birželio 23 d. Trumenas, buvęs tada senatorium, pareiškė: „Jeigu pamatysime, kad laimi Vokietija, mums teks padėti Rusijai, o jeigu laimės Rusija, tai mums teks padėti Vokietijai, ir tuo būdu tegu jie užmuša kiek galima daugiau."

Tuo metu, kai Tarybinė Armija savo didvyriška kova daužė hitlerinių vergvaldžių gaujas, Vakarų imperialistai ne tik nesistengė atidaryti antrą frontą prieš Vokietiją, bet dar vedė slaptas derybas su hitleriniais tautų naikintojais. Tokios derybos dėl separatinės taikos sudarymo su Vokietija įvyko 1941 m. rudenį, 1942 m. ir 1943 m. Lisabonoje ir Šveicarijoje tarp Anglijos ir Vokietijos, o vėliau tarp JAV ir Vokietijos atstovų. Šias derybas 1943 m. vasario mėn. iš Jungtinių Amerikos Valstybių pusės vedė specialus JAV vyriausybės įgaliotinis Alenas Dalesas, o iš Vokietijos pusės — kunigaikštis Hohenloe. Per šias derybas Dalesas pareiškė, kad „Federatyvinė Didžioji Vokietija (panaši į JAV) ir prie jos prisidėjusi Dunojaus konfederacija bus geriausia tvarkos ir Centro bei Rytų Europos atkūrimo garantija".

Vakarų imperialistai nespėjo susitarti su Vokietija, nes tarybinės liaudies istorinės pergalės sukūrė Europoje visiškai naują karinę ir politinę padėtį, įkvėpė hitlerizmo pavergtąsias tautas kovai dėl savo išsivadavimo ir sužlugdė nusikalstamus Vakarų imperialistų planus susiderėti su hitlerine Vokietija.

Tarybinė liaudis, vadovaujama bolševikų partijos ir savo genialaus vado didžiojo Stalino, ne tik paklupdė hitlerinę Vokietiją, bet sužlugdė Vakarų imperialistų siekimus Vokietijos rankomis susilpninti Tarybų Sąjungą. Karą pralaimėjo ne socialistinė Tarybų Sąjunga, išėjusi iš jo galingesnė, negu bet kada anksčiau, bet imperialistai. Pasaulinis kapitalizmas antrojo pasaulinio karo rezultate dar nematytu mastu nusilpo.

Karą pradėjusi hitlerinė Vokietija visiškai sužlugo. Jos sąjungininkė Europoje — Italija pavirto trečiaeile valstybe. Sužlugo samurajinė Japonija Tolimuosiuose Rytuose. Prancūzija, karo metu buvusi okupuota, liko ir po karo antraeile valstybe. Nepaprastai nusilpo Anglija, netekusi daugelio savo pozicijų kolonijiniame pasaulyje ir ekonomiškai dar nematytu mastu nusmukusi. Visa kapitalistinė Europa po karo gyvena ekonominę suirutę ir dabar drauge su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis ritasi į naują dar nematytą krizę. Milžiniško mastu išaugusi kolonijinių tautų išsivadavimo kova kerta naujus smūgius pasauliniam imperializmui.

Tuo pačiu metu Tarybų Sąjunga pokariniais metais nuolat plečia savo tarptautinę įtaką ir be paliovos kelia savo ekonominę galią. Kapitalistinio pasaulio nuskurdimo sąlygomis TSRS, vykdydama pokarinį stalininį penkmetį, žengia į vis naujus ekonominius laimėjimus. TSRS tapo kovos vėliava ir viltimi visų pasaulio tautų darbo žmonėms. Tarybinės Armijos pergalė prieš hitlerinę Vokietiją atvedė į tai, kad visa eilė Rytų ir Centro Europos šalių atkrito nuo kapitalistinės sistemos ir stojo į liaudies demokratijos, į socializmo kelią. TSRS ginkluotųjų pajėgų pergalė prieš Japoniją sukūrė naujas palankias sąlygas Kinijos liaudies laisvės kovai, ir šiuo metu liaudies revoliucija Kinijoje, kurioje gyvena beveik pusė milijardo žmonių, artėja į savo galutinę pergalę. Nematytai išaugo kova prieš imperialistinius grobikus ir pačiose kapitalistinėse valstybėse.

Taip antrojo pasaulinio karo rezultate ne tik žymiai sustiprėjo Tarybų Sąjunga, bet apie ją išaugo milžiniška liaudies demokratijos stovykla, apimanti didesnę Europos ir Azijos dalį. Tarybų šalis vadovauja tai stovyklai, kurios jėgos nuolat auga ir žymiai viršija nusilpusio ir smunkančio kapitalistinio pasaulio jėgas.

Imperialistai, su grobikiškais JAV monopolininkais priešakyje, siekia sukurstyti naują karą. Bukapročiai imperialistiniai plėšikai vėl svajoja apie pasaulinį viešpatavimą ir vėl ieško kare „išeities" iš savo neįveikiamų sunkumų, nors du praėjusieji pasauliniai karai jiems puikiai parodė, kad ta „išeitis" tik dar labiau silpnina patį kapitalizmą ir grasina jį visiškai pražudyti. JAV imperialistai sulipdė „Atlanto sąjungą" ir siekia panašius grobikiškus blokus sukurti kitose pasaulio dalyse. Tačiau imperialistinių grobikų rankos šiandien yra per trumpos. Antrojo pasaulinio karo rezultate jėgų santykis pasaulyje iš pagrindų pasikeitė, ir šiandien imperialistai yra žymiai silpnesni už galingą TSRS vadovaujamą taikos stovyklą. Taikingos, antiimperialistinės jėgos yra pakankamai galingos, kad galėtų pažaboti imperialistinius grobikus.

Pirmasis pasaulinis karas pasibaigė Spalio revoliucijos pergale šeštoje pasaulio dalyje. Antrasis pasaulinis karas atvedė į liaudies demokratijos pergalę Rytų Europoje ir į Kinijos revoliucijos pergalę. Pokariniai metai ryškiai parodė, kad kapitalizmas atgyveno savo amžių ir artėja į savo visišką žlugimą.

Mūsų laikais visi žmonijos keliai veda į komunizmą, ir komunizmo statybos pavyzdį visoms tautoms rodo didžioji Tarybų šalis, vadovaujama genialaus Stalino.

Tarptautinė apžvalga

Vakarų Europos ekonomika užtrokšta „Maršalo plano" varžtuose

Ekonominės Jungtinių Amerikos Valstybių padėties pablogėjimas paveikė Vakarų Europos ūkį, kuris tvirtais „Maršalo plano" saitais susietas su Amerikos ekonomika.

Vakarų Europos buržuazinė spauda yra priversta pripažinti, jog „Maršalo plano" rezultate Vakarų Europos ekonomika yra krizės prieangyje.

Neseniai paskelbtais oficialiais duomenimis Italijos valstybinis biudžetas 1948 metais siekė 475 milijardus lyrų, o tų pačių metų užsienio prekybos balanso deficitas siekė 431 milijon lolerių. 1949 metais prekių išvežimas iš Italijos dengė tik 60 proc. jų įvežimo. Diena iš dienos šalyje auga bankrotų skaičius, uždaromos vis naujos įmonės, o darbininkai išmetami į gatvę. Dabar bedarbių skaičius šalyje žymiai prašoko 2 milijonus žmonių. Darbo žmonių pragyvenimo lygis smunka diena iš dienos, o pragyvenimo kainos nenutrūkstamai auga.

Prancūzijoje beveik visos pramonės šakos mažina gamybą. Nuo 1948 metų balandžio mėn. ligi 1949 metų kovo mėn. bedarbių skaičius Prancūzijoje išaugo 192 proc. Tik per paskutinius du su puse mėnesio iš aviacinės pramonės gamyklų buvo paleisti daugiau kaip 12.000 žmonių. Pastaruoju metu metalurginėje pramonėje paleisti 50.000 darbininkų. Pragyvenimas Prancūzijoje 1948 m. pabaigoje pabrango du kartus, palyginti su 1947 metais, ir kainos tebeauga.

Belgijoje nedarbas išaugo nuo 1948 m. balandžio mėn. ligi 1949 m. kovo mėn. 149 proc., Olandijoje per tą patį laikotarpį — 89 proc. Anglija „Maršalo plano" rezultate priėjo finansinį bankrotą.

Vakarų Europos šalių prekyba dirbtinai nukreipiama Jungtinių Amerikos Valstybių joms pageidaujama vaga ir pilnutinai priklauso nuo Amerikos monopolių. Jungtinės Valstybės įveža į Vakarų Europos šalis grūdus, anglį, tekstilės gaminius, mišką ir t. t., t. y. tas prekes, kurias galima būtų pirkti pačioje Europoje palankesnėmis sąlygomis. Tokia padėtis atvedė į tai, kad Vakarų Europos prekybos lygis 30 proc. žemesnis už prieškarinį.

Vakarų Europos šalių gyventojai akivaizdžiai įsitikino tuo, jog „Maršalo planas" tik paaštrino ekonominius sunkumus, padidino nedarbą, smarkiai pablogino darbo žmonių padėtį. Maršalizuotų šalių tautos stiprina kovą prieš valdančius sluoksnius, atvedusius Vakarų Europos šalis į vargą ir nuskurdimą.

Padėtis Indonezijoje

Rugpiūčio 23 d. Hagoje prasidėjo vadinamoji „apvalaus stalo" konferencija. Tą konferenciją sušaukė Amerikos ir Olandijos imperialistai tam, kad, neatsiklausę 70 milijoninės Indonezijos tautos nuomonės, nulemtų Indonezijos likimą. Siekdami nuslopinti indoneziečių tautos nacionalinį išsivadavimo judėjimą, Olandijos imperialistai sudarė sandėrį su buvusiu Indonezijos respublikos ministru pirmininku Hata, kuris, kaip nurodo Olandijos demokratiniai laikraščiai, išdavė savo tautą. Hata sutiko su tuo, kad Indonezijos respublikos teritorija būtų sumažinta keletą kartų ir kad Olandija pilnutinai kontroliuotų ją ir kitas marionetines valstybes, olandų sukurtas Indonezijoje siekiant nuslopinti indoneziečių tautos išvaduojamąją kovą.

Neseniai viso pasaulio visuomenė sužinojo, jog Hatos klika įvykdė šlykštų nusikaltimą. Praėjusiais metais slapto suokalbio rezultate buvo žvėriškai nužudyti įžymūs demokratinio fronto Indonezijoje vadovai Amir Šarifudinas, Muso, Harijono, Suripno ir kiti. Užsienio imperialistai ir Hatos klika norėjo tokiu būdu nukirsti galvą Indonezijos tautiniam išvaduojamajam sąjūdžiui. Bet jie suklydo. Žvėriškai nužudytųjų vadovų vietoje stojo šimtai naujų kovotojų dėl indoneziečių tautos tautinės nepriklausomybės. Paskutiniai pranešimai iš Indonezijos byloja apie tai, jog partizaninė kova tebevyksta ir vis labiau plečiasi.

G. Podkopajevas

ODESOS SRITIS. Ševčenkos MTS traktorinės brigados lauko vietovėje, kuri aptarnauja Budiono vardo kolūkį.
Foto S. Simansko — TASS'o spaudos kliše

Laikraštis „Steitsmen" apie padėtį Haidarabado kunigaikštijoje

KARAČI (TASS). Laikraštis „Steitsmen" straipsnyje apie padėtį Haidarabado kunigaikštijoje nurodo, kad „Indijos okupacinė kariuomenė susidūrė su dideliais sunkumais kovoje su komunistais Nalgondo ir Varangalo komunistiniuose rajonuose". Laikraštis nurodo, kad šiuose rajonuose komunistai remiami valstiečių, kurie išvijo dvarininkus, lupikus, mokesčių rinkėjus ir paskirstė žemę savo tarpe. Nizano (kunigaikštijos valdovo) kariuomenė nesugebėjo susidoroti su valstiečių revoliucija. Laikraščio pareiškimu, šiuos rajonus iki šiol tebekontroliuoja komunistai.

(ELTA).

AGRONOMO PATARIMAI

Sėkime beicuotą žiemkenčių sėklą

Siekiant išauginti gausų derlių, viena tam priemonių yra sveika, ligų bei kenkėjų nesugadinta, sėkla. Kartais kai kurie žemdirbiai net nepastebi ir neapskaičiuoja tų nuostolių, kuriuos jiems padaro augalų ligos. Todėl norint kuo mažiau turėti nuostolių, būtina kovoti su augalų ligomis bei įvairiais kenkėjais, būtina, kad visi kolūkių valstiečiai ir individualūs valstiečiai gerai žinotų apie tai, kaip reikia vesti kovą su nuostoliais, kokios tam yra priemonės.

STIEBINĖS KVIEČIŲ IR RUGIŲ KULĖS

Stiebinės žieminių kviečių ir rugių kulės yra labai pavojingos pasėliams, nes jos padaro gana didelius nuostolius. Stiebinių kulių sporos patenka ant rugių stiebų lapų. Jas galima pamatyti ant šiaudo, kada yra ligi išilginiai melsvi brukšneliai, iš kurių, juos dengusiai odelei praplyšus, pasirodo juodos lipnios dulkės. Kulėti rugiai kaip reikiant neišplaukia; jų varpa arba visai nepasirodo, arba pasirodo tik jos dalis. Kulėtų rugių varpos esti tuščios, be grūdų, jų stiebai nesveiki ir atrodo suvytę bei išdžiūvę.

KAIP RUGIAI APSIKREČIA KULĖMIS?

Kulėtų rugių derlių drauge su sveikais rugiais bekuliant, stiebinių kulių dulkės (sporos) plauko ore ir kartu aplimpa sveikus rugių grūdus. Kai sporomis aplipę grūdai pasėjami į dirvą, tai dygstant rugiams kartu išdygsta ir sporos, kurios apkrečia rugių daigus.

STIEBINIŲ RUGIŲ IR KVIEČIŲ KULIŲ NAIKINIMAS

Stiebinių kulių naikinimui yra naudojamas formalinas. Imama 1 dalis 40⁰ formalino ir 300 dalių vandens. Šiuo skiediniu sėkla sudrėkinama ir leidžiama veikti formalino garams 2 val. laikui, o vėliau džiovinama ir sėjama. Formalino skiedinį būtina pasigaminti tą pačią dieną prieš pat beicavimą.

SAUSAS BEICAVIMAS

Kada žiemkenčius puola kulės, kurios padaro didelių nuostolių pasėliams, būtina vesti griežtą kovą prieš tuos nuostolius. Norint išvengti šių nuostolių, žiemkenčių sėklą reikia išbeicuoti. Vienas iš tokių beicavimo būdų yra sausi beicai, kurie turi gerų privalumų. Sausai beicuojama AB preparatu arba PD preparatu. Šimtui kilogramų sėklos išbeicavimui reikia imti preparato AB 200 gramų, o preparato PD — 100 gramų.

Agr. Daktariūnas

VATIKANO AGENTAI BE KAUKĖS

Vatikanas ir apiplyšusi buržuazinė dvarininkų Lenkija, susikūrusi po pirmojo pasaulinio karo, antiliaudiškos sutanuotos šventuolių šnipinėjimo veiklos išaiškinimas — štai tema Stepono Tudoro (Oleksiuko) romano „Tėvo Soikos diena", neseniai išleisto Lvovo srities leidyklos „Vilna Ukraina".

Nepaprastas tos knygos likimas. Jos autorius, vienas iš talentingiausių Vakarų Ukrainos rašytojų, tragiškai žuvo pirmą karo dieną — 1941 metų birželio mėn. 22 d. nuo hitlerinių oro piratų numestos ant Lvovo fašistinės bombos.

Po Lvovo užėmimo visas Tudoro literatūros archyvas, jame ir romano „Tėvo Soikos diena", paruošto spaudai, rankraštis pakliuvo į fašistinės policijos rankas, kuri, nežinodama apie rašytojo žuvimą, visur jo ieškojo.

Romano rankraštis fašistams buvo naujas „milžiniškas daiktinis įrodymas" prieš jo autorių, kuris dar 1936 metų pavasarį antifašistinio kultūros darbuotojų kongreso, vykusio Lvove, metu iš tribūnos pasakė ugningus žodžius:

— Šalin imperialistinį karą! Šalin fašizmą! Tegu žino prekiautojai mirtimi, kad mūsų žygio slaptieji fašizmo agentai nesustabdys. Mes pasiruošę kovoti už socializmą, kuris mums yra naujos ateities aušra!

Po Vakarų Ukrainos išlaisvinimo 1939 metų rudenį, Steponas Tudoras aktyviai įsijungė į naujo gyvenimo statybą. „Yra pas mus gilus, veržlus, nuoširdus ir todėl atkaklus troškimas: būti visiškai tarybiniais rašytojais, galvoti ir jausti tarybiškai, mylėti, neapkęsti ir kurti — tarybiškai", — rašė jis 1940 metais Kijevo respublikinio laikraščio „Komunisto" puslapiuose, vienoje savo jaudinančių apybraižų.

Fašistiniai satrapai, užvaldę romano „Tėvo Soikos diena" rankraštį, pabūgo jį laikyti pilną netgi iki numatomo rašytojo suėmimo. Jie sunaikino žymią puslapių (ir, reikia manyti, ypatingai svarbių puslapių!) dalį, o pasilikusius lapus perrūšiavo ir suardė jų numeraciją. Tokiame išniekintame stovyje rankraštis buvo rastas policijos archyvuose, išvadavus Lvovą iš hitlerių okupantų.

Sunkus rašytojo — kovotojo knygos likimas.

Petrui Kozlaniukui — knygos redaktoriui teko daug padirbėti prie rankraščio atkurimo. Pilnai to, žinoma, nepasisekė padaryti. Tačiau ir tokioje išvaizdoje Tudoro kūrinys neabejojamai suvaidins svarbų vaidmenį kovoje prieš šių dienų imperialistinius apgavikus ir patamsių gaivalus.

Giliai išstudijavęs Vatikano politinius siekimus ir jo agentūros veikimą, rašytojas didele realistine jėga išaiškino tuos, kurie organizavo ir mėgino organizuoti karo žygius prieš pirmutinę pasaulyje socialistinę valstybę, kurie ugdė ir ugdo juodą neapykantą Galicijos darbininkams, visada su viltimi žvelgusiems į Rytus.

Prieš skaitytoją atidengiami tėvo Soikos auklėtojų ir mokytojų monsinjoro D'Este, prelato Lotti ir kitų „dievo tarnų" paveikslai. Autorius smulkiai nupasakoja, kaip jaunas jėzuitas Michailas Soika, gavęs Vatikano sienose galutinį išsiauklėjimą, dar ten pasirodė labai talentingu savo mokytojų pasekėju ir užsitarnavo pilną jų pasitikėjimą.

Perėjęs padorų jėzuitų išsimokslinimo kursą, Galicijos buožių išpenėtas, tėvas Soika paklydusių avelių ganytojo vaidmenyje pradeda savo veiklą buvusios ponų Lenkijos ir TSRS pasienyje.

Autorius be gailesčio atidengia grobuoniškus, beprotiškus Vatikano siekimus tūkstančių kelių įsiveržti į „Rusijos plotus". Šimtas šešiasdešimt milijonų naujų tikinčiųjų, bet tie šimtas šešiasdešimt milijonų tik artimiausias tikslas. Tolesnis — galinga Vatikano ranka ištiesta virš Uralo, į Tolimųjų Rytų sienas, į Ramiojo vandenyno pakraščius, į Azijos tautų skruzdėlyną... Ne tik azijiečiai — visi! Visi — vienos Romos valioje!"

Plačiai griebė Vatikano šventuoliai! Tačiau autorius neperdėjo savo knygoje Vatikano tašistinių planų. Žymiai vėliau, jau po to, kai buvo parašytas romanas „Tėvo Soikos diena", pasaulis sužinojo apie dokumentus, išaiškinančius Romos šventuolius.

(B. d.)

REDAKCINĖ KOLEGIJA

Rokiškio Statybos - remonto kontorai reikalingi šių specialybių darbininkai: krosnininkai, mūrininkai, betonuotojai, tinkuotojai, staliai, dailidės ir dažytojai. Atlyginimas - pagal įsidirbį.
Kreiptis į Statybos - remonto kontorą, Rokiškis, Tarybų aikštė Nr. 1.
NIKONOVAS,
Statybos - remonto kontoros viršininkas

Išeina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais — Redakcija: Rokiškis, Tarybų aikštė Nr. 22, telefonas 18.